COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.12.2019
COM(2019) 636 final

2019/0279 (NLE)

Pachetul eTIR

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului de gestiune pentru Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR în ceea ce privește propunerea de modificare a convenției

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului de gestiune instituit prin Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR[1] („Convenția TIR”) în legătură cu adoptarea preconizată a modificărilor referitoare la introducerea temeiului juridic pentru regimul TIR electronic (eTIR).

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR

Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR din 14 noiembrie 1975 („Convenția TIR”) își propune să faciliteze transportul internațional de mărfuri de la birourile vamale de plecare la birourile vamale de destinație, trecând prin oricâte țări este necesar.

Convenția TIR a intrat în vigoare în 1978. Începând cu luna ianuarie 2019, numărul părților la convenție este de 76, și anume 75 de state și Uniunea Europeană. Uniunea Europeană este parte la Convenția TIR[2] din 20 iunie 1983. Toate statele membre sunt, de asemenea, părți la Convenția TIR.

2.2. Comitetul de gestiune

Comitetul de gestiune acționează în cadrul prevăzut de Convenția TIR. Rolul său este de a examina și a adopta modificări ale Convenției TIR. Propunerile sunt supuse la vot și fiecare stat care este parte și este reprezentat la o sesiune a Comitetului de gestiune deține un vot. Uniunea are competență exclusivă în domeniul vămilor care face obiectul Convenției TIR. Cu toate acestea, Uniunea, în calitate de organizație internațională, nu deține drept de vot; statele membre ale UE sunt părți contractante cu drept de vot.

Modificările Convenției TIR sunt adoptate cu o majoritate de două treimi din părțile prezente și care votează. Pentru luarea unei decizii este necesar un cvorum format din cel puțin o treime din statele care sunt părți.

2.3. Actul avut în vedere pentru adoptarea de către Comitetul de gestiune

În cadrul sesiunii din februarie 2020, Comitetul de gestiune va lua probabil o decizie referitoare la adoptarea modificărilor propuse cu privire la Convenția TIR („actul avut în vedere”).

Scopul actului avut în vedere este acela de a furniza temeiul juridic necesar pentru regimul eTIR. Acest temei juridic va fi constituit dintr-o nouă anexă 11 la Convenția TIR și mai multe modificări conexe ale textului convenției și ale anexei 9 la aceasta.

Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți în conformitate cu articolul 59 din Convenția TIR, care prevede următoarele: *„Sub rezerva dispozițiilor articolului 60, orice modificare propusă, comunicată în conformitate cu dispozițiile alineatului precedent, intră în vigoare pentru toate părțile contractante la trei luni după expirarea unei perioade de*

[1] TIR înseamnă „Transports Internationaux Routiers” sau „Transporturi rutiere internaționale”.

[2] Regulamentul (CEE) nr. 2112/78 al Consiliului din 25 iulie 1978 privind semnarea Convenției vamale privind transportul internațional de mărfuri, sub acoperirea carnetelor TIR (Convenția TIR) din 14 noiembrie 1975 de la Geneva (JO L 252/1).

douăsprezece luni de la comunicarea modificării propuse, dacă în această perioadă nicio obiecție la modificarea propusă nu a fost notificată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite de un stat care este parte contractantă. În cazul în care o obiecție la modificarea propusă a fost notificată conform prevederilor alineatului (3) al prezentului articol, modificarea se consideră neacceptată și nu produce efecte."

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

3.1 Descrierea modificărilor propuse cu privire la Convenția TIR

Întrucât Convenția TIR intră în competența exclusivă a Uniunii, Uniunea trebuie să adopte o poziție comună pentru toate statele sale membre care sunt părți contractante la Convenția TIR în ceea ce privește modificările propuse. Decizia care urmează să fie luată vizează obligativitatea respectării de către Uniune a noii anexe 11 propuse, care are drept scop furnizarea temeiului juridic pentru ca în locul carnetului TIR pe suport de hârtie să se poată utiliza un regim TIR electronic. Cu toate acestea, trebuie să se ia notă de faptul că, în situația în care Uniunea decide că accepte obligativitatea respectării noii anexe 11 propuse, Uniunea și statele sale membre ar dispune totuși de flexibilitate pentru a hotărî când să își conecteze sistemele lor informatice la sistemul eTIR găzduit de Organizația Națiunilor Unite.

Mai jos, se prezintă o explicație detaliată a conținutului noii anexe 11 propuse, precum și a modificărilor propuse cu privire la textul Convenției TIR, care constituie o consecință a introducerii noii anexe 11 propuse.

Articole ale convenției care au legătură cu anexa 11

Noua anexă 11 nu poate fi implementată fără modificarea textului Convenției TIR și a anexei 9 la aceasta.

Propunerea unei noi litere (s) la articolul 1 din Convenția TIR a fost elaborată pentru a oferi o definiție a „regimului eTIR" care este un regim TIR implementat cu ajutorul schimbului electronic de date, care asigură echivalentul funcțional al carnetului TIR. Acest articol stipulează, de asemenea, că „regimul eTIR" este definit din punct de vedere juridic în noua anexă 11 la Convenția TIR.

Propunerea de modificare a literei (b) de la articolul 3 din Convenția TIR este necesară pentru a se specifica faptul că transportul TIR efectuat prin regimul eTIR trebuie garantat de asociația autorizată.

Propunerea de modificare a articolului 43 din Convenția TIR vizează luarea în considerare a noii note explicative din anexa 11 partea II, care interpretează anumite dispoziții din convenție și anexele la aceasta. Această modificare poate fi considerată a fi de natură editorială.

Propunerea unui articol 58 *quater* nou în Convenția TIR a fost elaborată pentru a se institui Organismul de implementare tehnică. Acest organism va fi responsabil de adoptarea și modificarea specificațiilor eTIR tehnice, în concordanță cu specificațiile conceptuale și funcționale adoptate de Comitetul de gestiune.

Propunerea privind modificarea articolului 59, un nou articol 60 *bis* și modificarea articolului 61 din Convenția TIR conține procedura pentru intrarea în vigoare a anexei 11 și a modificărilor ulterioare. Anexa 11 va intra în vigoare pentru toate părțile contractante cu excepția celor care vor notifica secretarul general al Organizației Națiunilor Unite cu privire la faptul că nu acceptă anexa respectivă. Prin urmare, în această situație, unele părți contractante la Convenția TIR vor fi obligate să respecte această nouă anexă, iar altele nu.

Propunerea privind un nou subpunct (xi) la anexa 9 partea I punctul 3 creează o nouă obligație pentru asociațiile autorizate în cazul în care, în timpul unui regim eTIR, trebuie să se recurgă la o procedură de rezervă. La cererea autorităților competente, asociațiile vor trebui să confirme că transportul este efectuat în baza regimului eTIR și că garanția este valabilă, precum și să ofere orice alte informații relevante legate de transportul TIR.

Noua anexă 11

Prima parte a anexei 11 este alcătuită din paisprezece articole care descriu în detaliu funcționarea viitorului regim eTIR.

Articolul 1 subliniază că dispozițiile din această anexă ar trebui să se aplice numai părților contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 astfel cum se prevede la noul articol 60 *bis* alineatul (1) din Convenția TIR, precum și că regimul eTIR nu poate fi utilizat pentru transporturi care au loc parțial pe teritoriul unei părți contractante care nu este obligată să respecte anexa 11 și care este stat membru al unei uniuni vamale sau economice cu un teritoriu vamal unic.

Articolul 2 prevede definițiile necesare pentru o descriere corectă a noului sistem eTIR. La acest articol, sunt furnizate definițiile următorilor termeni: „sistem internațional eTIR”, „specificații eTIR”, „date TIR prealabile”, „date prealabile privind modificările”, „date din declarație”, „declarație”, „document de însoțire” și „autentificare”.

Notele explicative la articolul 2 litera (h) evidențiază faptul că, până la stabilirea și descrierea unei abordări armonizate în specificațiile eTIR, părțile contractante vor dispune de o anumită flexibilitate pentru a autentifica titularul regimului eTIR în concordanță cu legislația națională. De asemenea, acestea indică faptul că securitatea datelor schimbate între sistemul internațional eTIR și autoritățile competente va fi asigurată astfel cum se prevede în specificațiile tehnice eTIR.

Articolul 3 vizează implementarea concretă a sistemului eTIR, care necesită ca părțile contractante să își conecteze sistemele informatice la sistemul internațional eTIR. Totuși, acest articol, în concordanță cu formularea propusă de Uniune, acordă părților contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 flexibilitatea de a stabili data până la care sistemele lor vamale urmează să fie conectate la sistemul internațional eTIR. Acest punct este esențial pentru Uniune deoarece va avea un impact asupra sistemelor informatice vamale din toate statele membre și asupra componentelor centrale găzduite de Comisia Europeană (și specificațiilor de sistem comune ale UE). Prin urmare, chiar dacă ar fi obligate să respecte anexa 11 și ar avea un cuvânt de spus în ceea ce privește viitoarele modificări ale acesteia, Uniunea și statele sale membre ar avea libertatea de a alege momentul în care să își conecteze sistemele la noul sistem internațional eTIR.

Nota explicativă la articolul 3 alineatul (2) recomandă părților contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 să își actualizeze sistemele vamale naționale și să asigure conectarea cu sistemul internațional eTIR concomitent cu intrarea în vigoare a anexei 11. Însă, în concordanță cu solicitarea Uniunii, uniunilor vamale sau economice li se acordă flexibilitatea de a decide pentru o dată ulterioară, beneficiind astfel de timp pentru conectarea la sistemul internațional eTIR a sistemelor vamale naționale ale tuturor statelor lor membre.

Articolul 4 stabilește componența, funcțiunile și dispozițiile pentru regulamentul de procedură ale noului Organism de implementare tehnică înființat prin articolul 58 *quater* nou din Convenția TIR. Este important să se sublinieze faptul că numai părțile contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 vor fi membre ale acestui organism. Părțile contractante care nu au acceptat anexa 11 pot să participe la sesiunile Organismului de implementare tehnică numai în calitate de observatori.

Articolul 5 explică modul în care noul Organism de implementare tehnică se va pregăti pentru adoptarea și modificarea specificațiilor conceptuale și funcționale ale sistemului internațional eTIR de către Comitetul de gestiune. Acest articol specifică, de asemenea, modul în care Organismul de implementare tehnică pregătește și adoptă sau modifică specificațiile tehnice ale regimului eTIR în concordanță cu specificațiile conceptuale și funcționale.

Articolul 6 descrie modul în care pot fi transmise datele TIR prealabile. Aceste date vor fi transmise de operatori în prealabil, prin mijloace electronice. Autoritățile competente vor trebui să publice lista tuturor mijloacelor electronice prin care pot fi transmise datele TIR prealabile și datele prealabile privind modificările. Acest articol ar trebui coroborat cu proiectul de articol 9 din anexa 11, care descrie modul în care cerințele privind datele suplimentare, impuse de legislație, pot fi adăugate la datele TIR prealabile. De asemenea, acest articol stipulează faptul că părțile contractante ar trebui să faciliteze transmiterea de astfel de date suplimentare alături de datele TIR prealabile.

Nota explicativă la articolul 6 alineatul (3) recomandă părților contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 să recunoască metodele indicate în specificațiile eTIR pentru transmiterea de date TIR prealabile.

Articolul 7 definește mecanismele necesare pentru autentificarea titularului sau a reprezentantului acestuia, care transmite date TIR prealabile autorităților competente. Este important să se sublinieze faptul că părțile contractante care sunt obligate să respecte anexa 11 vor trebui să accepte datele din declarație primite de la autoritățile competente din țara de plecare și din țara în care se solicită modificarea datelor din declarație prin intermediul sistemului internațional eTIR.

Nota explicativă la articolul 7 alineatul (2) asigură că sistemul internațional eTIR poate confirma integritatea datelor TIR prealabile sau a modificărilor prealabile trimise de titular.

Nota explicativă la articolul 7 alineatul (4) asigură că sistemul internațional eTIR poate confirma integritatea datelor din declarație trimise de autoritățile competente.

Articolul 8 reamintește un principiu fundamental al Convenției TIR, și anume recunoașterea reciprocă a autentificării titularului efectuată de autoritățile competente ale părților contractante care sunt obligate să respecte anexa 11.

Nota explicativă la articolul 8 asigură că sistemul internațional eTIR poate confirma integritatea referinței la titular primite de la autoritățile competente care au acceptat declarația.

Articolul 10 introduce procedura de rezervă în eventualitatea în care, în cadrul unui regim eTIR, apar obstacole de natură tehnică și reamintește îndatoririle asociațiilor garante naționale în astfel de situații.

Articolele 11 și 12 descriu modul în care va fi găzduit, finanțat și administrat sistemul internațional eTIR. De la începutul discuției referitoare la acest aspect, Uniunea a susținut soluția propusă de a avea un sistem eTIR găzduit și administrat direct sub auspiciile Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite, astfel încât să se asigure independența sistemului internațional eTIR în raport cu organizația internațională (în prezent, IRU).

Nota explicativă la articolul 11 alineatul (3) clarifică normele de finanțare a costurilor operaționale ale sistemului internațional eTIR în cazul în care costurile trebuie acoperite printr-o sumă plătită pentru fiecare transport TIR. În acest caz, părțile contractante au responsabilitatea de a decide cu privire la mecanismele de finanțare adecvate și la modalitățile de funcționare a acestora. Bugetul va fi aprobat de Comitetul de gestiune.

Articolul 13 stabilește normele referitoare la publicarea listei birourilor vamale care pot procesa operațiuni eTIR. Autoritățile competente se asigură că lista birourilor vamale care se ocupă de operațiunile TIR realizate în baza regimului eTIR este exactă și actualizată în baza de date electronică pentru birourile vamale aprobate, dezvoltată și întreținută de Comitetul executiv TIR.

Articolul 14 specifică faptul că transmiterea datelor pentru finalizarea operațiunii TIR este considerată a fi realizată prin aplicarea regimului eTIR.

3.2 Poziția propusă

Uniunea susține obiectivul noii anexe 11 propuse la Convenția TIR: după mai mult de cincisprezece ani de preparative, a sosit timpul pentru un prim pas către un mediu TIR electronic. Acesta este pe deplin în concordanță cu politica și legislația UE privind vămile electronice, care se bazează pe tranziția birourilor vamale către un mediu informatizat și pe deplin electronic și interoperabil, cu valori de bază precum simplitatea, prestarea de servicii și rapiditatea.

Consultările privind modificările propuse au fost desfășurate cu statele membre în cadrul Grupurilor de experți în chestiuni vamale pentru TIR (coordonare de la Geneva). Consultări suplimentare au avut loc pe parcursul sesiunilor Grupului de lucru al Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) privind problemele vamale care vizează transporturile. Comisia Europeană în numele Uniunii și o parte dintre statele sale membre au participat, de asemenea, la grupurile de experți sub auspiciile CEE-ONU, care au fost înființate pentru a elabora dispozițiile juridice și tehnice pentru eTIR.

Coordonarea internă, precum și discuțiile în comun cu statele membre au arătat clar faptul că există un sprijin amplu pentru noua anexă 11 propusă.

Prin urmare, se propune ca Uniunea să sprijine adoptarea modificărilor referitoare la introducerea temeiului juridic pentru regimul TIR electronic (eTIR).

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temei juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Articolul 218 alineatul (9) din TFUE se aplică indiferent dacă Uniunea este sau nu membră a organismului în cauză sau parte la acordul respectiv[3].

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt incluse, de asemenea, instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”[4].

[3] Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, Cauza C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctul 64.

[4] Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, Cauza C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

4.1.2. Aplicarea în cazul în discuție

Comitetul de gestiune este un organism înființat printr-un acord, și anume Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR.

Actul pe care Comitetul de gestiune este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va fi obligatoriu în temeiul dreptului internațional în conformitate cu articolele 59 și 60 din Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR.

Temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temei juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea în cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la domeniul vamal.

Temeiul juridic material al deciziei propuse este, prin urmare, articolul 207 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse trebuie să fie articolul 207, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Deoarece actul Comitetului de gestiune va modifica Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR și anexele sale, este oportună publicarea acestuia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* după adoptare.

2019/0279 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului de gestiune pentru Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR în ceea ce privește propunerea de modificare a convenției

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Convenția vamală privind transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR din 14 noiembrie 1975 („Convenția TIR”) a fost încheiată de Uniune prin Regulamentul (CEE) nr. 2112/78[5] al Consiliului și a intrat în vigoare în Comunitate la 20 iunie 1983[6].

(2) În conformitate cu articolul 59 din Convenția TIR, Comitetul de gestiune poate adopta modificări cu o majoritate de două treimi din părțile contractante prezente care votează.

(3) În cadrul sesiunii din februarie 2020, Comitetul de gestiune urmează să adopte o nouă anexă 11 și modificări conexe ale Convenției TIR.

(4) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul Comitetului de gestiune, întrucât modificările aduse Convenției TIR vor avea caracter obligatoriu pentru Uniune.

(5) Uniunea sprijină noua anexă 11 la Convenția TIR și modificările necesare aduse textului Convenției TIR întrucât urmează politica stabilită în Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[7] conform căreia, în principiu, toate comunicările cu autoritățile vamale trebuie să fie în format electronic.

(6) O nouă literă (s) la articolul 1 din Convenția TIR urmează să definească „regimul eTIR” aplicabil schimburilor electronice de date între autoritățile vamale.

(7) Un nou articol 58 al Convenției TIR urmează să înființeze un organism de implementare tehnică care va adopta specificațiile tehnice ale sistemului internațional eTIR.

---

5 Regulamentul (CEE) nr. 2112/78 al Consiliului din 25 iulie 1978 privind semnarea Convenției vamale privind transportul internațional de mărfuri, sub acoperirea carnetelor TIR (Convenția TIR) din 14 noiembrie 1975 de la Geneva (JO L 252, 14.9.1978, p. 1).

6 JO L 31, 2.2.1983, p. 13.

7 Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

(8) Un nou articol 60 *bis* urmează să stabilească procedura specială pentru intrarea în vigoare a noii anexe 11 la Convenția TIR și a modificărilor ulterioare ale acesteia.

(9) Modificările articolelor 43, 59 și 61 operează adaptările necesare pentru introducerea noii anexe 11.

(10) Noua anexă 11 la Convenția TIR va permite părților contractante care sunt obligate să o respecte să utilizeze operațiunile eTIR. Aceasta permite Uniunii și statelor sale membre să aleagă într-un mod flexibil data conectării sistemelor lor la sistemul internațional eTIR.

(11) Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul Comitetului de gestiune ar trebui să se bazeze, așadar, pe proiectele de modificări anexate la prezenta decizie,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de-a șaptezeci și doua sesiuni sau al unei sesiuni ulterioare a Comitetului de gestiune se bazează pe proiectele de modificări anexate la prezenta decizie.

Articolul 2

Poziția menționată la articolul 1 este exprimată de statele membre ale Uniunii care sunt membre ale Comitetului de gestiune, acționând împreună.

Articolul 3

Alte modificări aduse proiectului de modificare a articolului 1 din prezenta decizie pot fi convenite de reprezentantul Uniunii în cadrul Comitetului de gestiune, în cazul în care se impune astfel în cadrul negocierilor.

Articolul 4

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele